

Š i f r a u č e n c a :

Državni izpitni center

**9.
razred**

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA
ob koncu 9. razreda v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom

Torek, 10. maj 2016 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik.

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani.

Preizkus je sestavljen iz treh delov. Prvi del vsebuje naloge iz biologije, drugi iz kemije in tretji iz fizike.

Pri vsaki nalogi svoj odgovor napiši v predvideni prostor znotraj okvirja.

Piši čitljivo. Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo.

Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič točkami.

Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, temveč začni reševati naslednjo.

K nerešeni nalogi se vrni pozneje. Na koncu svoje odgovore ponovno preveri.

Zaupaj vase in v svoje zmožnosti. Želimo ti veliko uspeha.

Preizkus ima 20 strani, od tega 4 prazne.

N 1 6 1 9 1 9 3 1 0 2

N 1 6 1 9 1 9 3 1 0 3

3/20

I. DEL

BIOLOGIJA

1. Kaj uvrščamo k živi naravi?
Obkroži črko pred dvema pravilnima odgovoroma.

- A Vodo.
- B Mikroorganizme.
- C Svetlobo.
- D Glive.
- E Zrak.

(2 točki)

2. V gozdu rastejo: jelka, bezeg, šipek, bor, javor, leska.

Naštete rastline uvrsti med grme ali drevesa. Vpiši jih v preglednico.

Grmi	Drevesa

(2 točki)

3. V različnih gozdnih plasteh živijo:
žolna, striga, jelen, lubadar, deževnik, divja svinja.

Razvrsti naštete živali v preglednico k ustreznim gozdnim plastem, v katerih živijo. K vsaki gozdnji plasti moraš napisati dve živali.

Gozdne plasti	1. žival	2. žival
Plast debel in krošenj		
Plast podrasti		
Plast tal		

(3 točke)

4. Na vsako črto napiši po enega predstavnika živali, ki živi v morju in ni riba.

(2 točki)

5. Pri rastlinah uživamo različne organe.

Naštete rastline razvrsti v preglednico k organu, ki ga pri posamezni rastlini uživamo. K vsakemu organu moraš napisati dve rastlini.

repa, kumara, špinača, paradižnik, solata, korenje

Rastlinski organi	1. rastlina	2. rastlina
Plod		
Korenina		
List		

(3 točke)

N 1 6 1 9 1 9 3 1 0 5

5/20

6. Kri je sestavljena iz krvne plazme in krvnih telesc.
Naštej krvna telesca in jih napiši na črte.

(3 točke)

7. Klavdija je tekmovala s kolesarji. Vozila je hitro in v 2 urah prekolesarila 40 km.

- a) Špela ji je izmerila srčni utrip pred kolesarjenjem in takoj po njem.
Kaj je ugotovila? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Srčni utrip je bil pred kolesarjenjem višji kot po njem.
- B Srčni utrip je bil pred kolesarjenjem in po njem enak.
- C Srčni utrip je bil pred kolesarjenjem nižji kot po njem.
- D Srčni utrip je bil po kolesarjenju nižji kot pred njim.

- b) Špela je opazovala tudi Klavdijino dihanje. Kaj je ugotovila?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

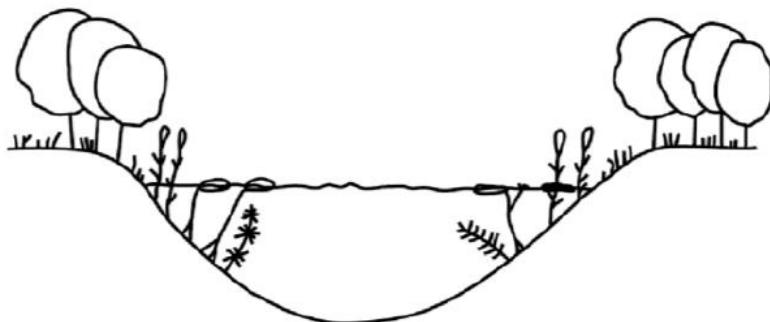
- A Dihanje je bilo pred kolesarjenjem hitrejše kot po njem.
- B Dihanje je bilo pred kolesarjenjem počasnejše kot po njem.
- C Dihanje je bilo pred kolesarjenjem in po njem enako hitro.
- D Dihanje je bilo po kolesarjenju počasnejše kot pred njim.

(2 točki)

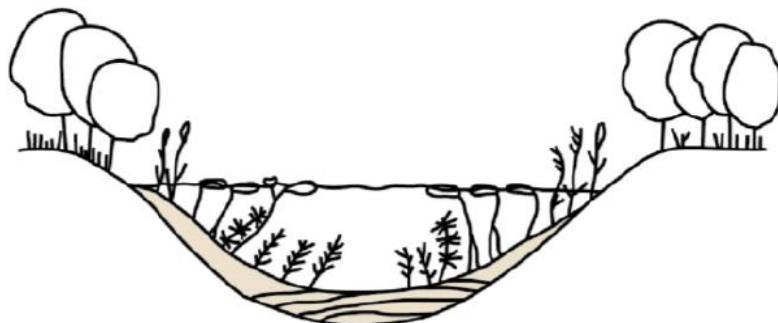
N 1 6 1 9 1 9 3 1 0 6

8. Oglej si slike 1, 2 in 3 in odgovori na vprašanja.

Slika 1: Globoko jezero

- a) Pojasni, zakaj dno globokega jezera ni poraslo z zelenimi rastlinami. Odgovor napiši na črto.

Slika 2: Plitvo jezero

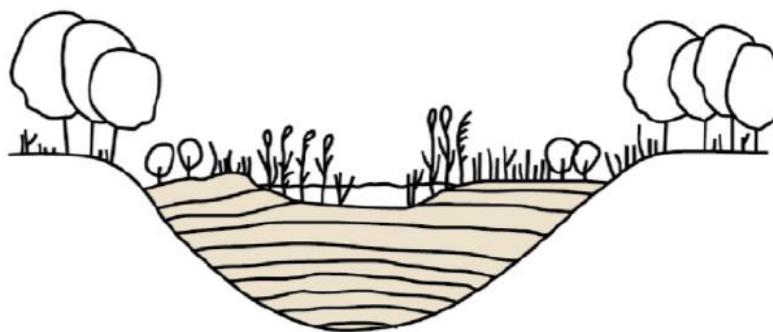
- b) V plitvem jezeru živi več živali kot v globokem. Pojasni, zakaj. Odgovor napiši na črto.

(Vir slik 1 in 2: K. Tarman, Osnove ekologije in ekologija živali, DZS, Ljubljana 1992.)

N 1 6 1 9 1 9 3 1 0 7

7/20

Slika 3: Močvirje

- c) Človek pogosto izsuši močvirje. Zakaj so ti posegi za naravo lahko negativni? Odgovor napiši na črti.

(3 točke)

9. Kdaj beljakovine v hrani zakrknejo? Obkroži črko pred dvema pravilnima odgovoroma.
- A Kadar mleko pustimo na svetlobi.
B Kadar spečemo meso.
C Kadar meso pustimo na kuhinjskem pultu.
D Kadar jajce namakamo v vodi.
E Kadar v mleko kanemo nekaj kisa.

(2 točki)

10. Oglej si sliko 4 in odgovori na vprašanja.

Slika 4

- a) Katero poškodbo kosti je utrpel poškodovanec na sliki 4?
Odgovor napiši na črto.

- b) Na podlagi česa sklepaš na tovorstno poškodbo?
Odgovor napiši na črto.

- c) Kakšne posledice na mišice bo imelo prikazano dolgotrajno zdravljenje poškodbe? Odgovor napiši na črto.

(3 točke)

N 1 6 1 9 1 9 3 1 0 9

9/20

11. V gozdu se iglavci sušijo. Napadel jih je lubadar. Kateri ukrep bi predlagal kmetu, da bi rešil težavo? Na črto napiši ukrep in ga utemelji.

Ukrep: _____

Utemeljitev: _____

(2 točki)

OBRNI LIST.

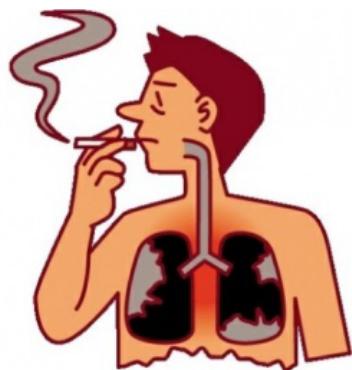
12. Nekateri ljudje slabo skrbijo za svoje zdravje.

- a) Oglej si sliko 5 in predvidi eno od možnih zdravstvenih posledic ravnanja, prikazanega na sliki. Odgovor napiši na črto.

Slika 5

- b) Oglej si sliko 6 in predvidi eno od možnih zdravstvenih posledic ravnanja, prikazanega na sliki. Odgovor napiši na črto.

Slika 6

N 1 6 1 9 1 9 3 1 1 1

11/20

- c) Oglej si sliko 7 in predvidi eno od možnih posledic ravnanja, prikazanega na sliki. Odgovor napiši na črto.

Slika 7

(3 točke)

OBRNI LIST.

(Vir slike 7: <http://www.rtvslo.si/slike>. Pridobljeno: 8. 10. 2015.)

II. DEL

KEMIJA

1. Izmed naštetih kemijskih elementov in spojin izberi tri spojine.
Obkroži črko pred tremi pravilnimi odgovori.

- A voda
- B kalij
- C ogljikov dioksid
- D ogljik
- E vodik
- F kuhinjska sol

(3 točke)

2. Spremembe snovi so lahko kemijske ali fizikalne.

- a) Navedene primere razvrsti v preglednico med kemijske ali fizikalne spremembe:

gorenje papirja, raztapljanje sladkorja v vodi, kisanje zelja, gnetenje gline.

Kemijske spremembe	Fizikalne spremembe

- b) Na črto napiši en primer fizikalne spremembe snovi, ki še ni naveden v nalogi.

(3 točke)

N 1 6 1 9 1 9 3 1 1 3

III. DEL

FIZIKA

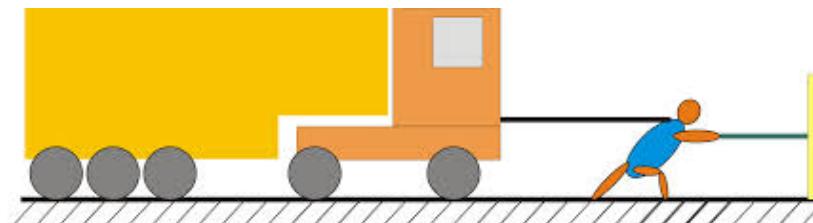
1. Oglej si slike 8 in 9.

- a) Poimenuj dejavnost, s katero oseba na sliki 8 opravlja delo. Odgovor napiši na črto.

Slika 8

- b) Poimenuj dejavnost, s katero oseba na sliki 9 opravlja delo. Odgovor napiši na črto.

Slika 9

- c) Kaj je potrebno za opravljanje vsakega dela? Odgovor napiši na črto.

(3 točke)

2. Poznamo prevodnike in izolatorje električnega toka.
Obkroži črko pred dvema prevodnikoma.

- A baker
- B guma
- C keramika
- D voda
- E steklo

(2 točki)

3. Energijo pridobivamo iz različnih virov. V preglednico vpiši dva obnovljiva in dva neobnovljiva vira energije.

Obnovljiv vir energije	Neobnovljiv vir energije

(2 točki)

4. Obkroži črko pred dvema trditvama, kjer se podčrtanemu telesu poveča temperatura.

- A Peter je z vrtalnim strojem vrtal v kovino.
- B Jure je namazal os kolesa z mastjo.
- C Oče je odnesel zaboj olja v klet.
- D Tabornik je ovil steklenico pijace z mokro krpo.
- E Mama je na sonce postavila otroški bazen z yodo.

(2 točki)

N 1 6 1 9 1 9 3 1 1 5

15/20

5. Manj električne energije bi porabili, če bi upoštevali določene varčevalne ukrepe.

- a) Predlagaj možen varčevalni ukrep pri uporabi štedilnika in ga zapiši na črto.

- b) Predlagaj možen varčevalni ukrep pri uporabi hladilnika in ga zapiši na črto.

- c) Predlagaj možen varčevalni ukrep pri uporabi tople vode iz električnega grelca in ga zapiši na črto.

(3 točke)

OBRNI LIST.

6. Na sliki 10 je ekološka hiša.

Slika 10

- a) Pojasni, kaj pomeni, da morajo biti ekološke hiše energetsko učinkovite. Odgovor napiši na črti.

- b) Pojasni, kaj pomeni, da so ekološke hiše okolju prijazne. Odgovor napiši na črti.

(2 točki)

Skupno število točk: 50

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

17/20

Prazna stran

Prazna stran

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

19/20

Prazna stran

Prazna stran

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.